نام و نام خانوادگی:	باسمه تعالی	نام درس:فارسی ۳	مهر آموزشگاه
نام پدر:	وزارت آموزش و پرورش	تاریخ:۴۰۲/۱۰/ ۲۷	
پایه: دوازدهم / شعبه کلاس:	اداره کل آموزش و پرورش خراسان جنوبی	تعداد صفحه:۳	تعداد سوال:۳۷
شماره صندلی: / رشته:علوم تجربی	مدیریت آموزش و پرورش بیرجند دبیرستان نمونه دولتی تربیت	زمان شروع: ۱۰	وقت:۷۵دقیقه

ضمن خیر مقدم به دانش آموزان عزیز سوالات زیر را به دقت بخوانید و با توکل به خدا و آرامش خاطر پاسخ دهید.

نمره برگه	با عدد		نام و نام خانوادگی مصحح	امضا	نمره تجدید نظر	با عدد	
	با حروف		فنودی			با حروف	

ردیف	متن پرسش ها	بارم
الف	**قلمرو زبانی**	۷
۱	معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. الف – برکش ز سر این سپد معجر ب – محتسب مستی به ره دید و گریبانش گرفت	۰/۵
۲	کدام معنی از واژه ((قدوم)) در جمله ((اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع ،کلاه شکوفه بر سر نهاده))بر نمی آید؟ الف – قدم ها ب – فرا رسیدن ج – قدم نهادن د - آمدن	۰/۲۵
۳	از بین واژه های زیر یک برابر معنایی برای واژه ((با ارزش)) بیابید. ((غایت القصوی – فرخنده پی – تداعی – سواد – چشمگیر – دمساز))	۰/۲۵
۴	املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف – که با نادان نه شیون باد و نه (سور - صور) ب- بر جسته ترین شاگرد (حوضه – حوزه) ادیب بزرگ بود.	۰/۵
۵	نادرستی های املایی را در نمونه های زیر پیدا کنید و درست آن را بنویسید. الف – پشت سر ما ارتفاعات موصوم به ((کله قندی)) بود که دشمن با استقرار سلاح ها ی زیادی این قله را در دست داشت. ب- پس از گشت و گزار در گردشگاه آسمان ،تماشاخانه زیبا و شگفت مردم کویر، فرود آمدم بر روی بام خانه	۰/۵
۶	در همه گزینه ها غلط املایی وجود دارد به جز گزینه ..... الف-بر نمط عشق اگر پای نهی تاق نه ب – هنگام چریق آفتاب ، در شهر سیرجان اتراق کردیم. ج- یک دم غریق بهر خدا شو گمان مبر د- هر کسی بر حسب فکر ، گمانی دارد	۰/۵
۷	نقش دستوری اجزای مشخص شده در کدام گزینه متفاوت است ؟ الف – یکی از بندگان ، دست انابت به امید اجابت به درگاه حق بردارد. ب – یکی از صاحب دلان سر به جیب مراقبت فرو برده . ج – به خاطر داشتم چون به درخت گل رسم ، دامنی پر کنم هدیه اصحاب را د – هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت	۰/۲۵
۸	نقش دستوری ضمیر مشخص شده را بنویسید. الف – محتسب مستی به ره دید و گریبانش گرفت ب – خواب و خورت زمرتبه خویش دور کرد	۰/۵
۹	در بیت زیر واژه حذف شده را مشخص کنید و نوع حذف را بنویسید. ((همه از بهر تو سرگشته و فرمانبردار شرط انصاف نباشد که تو فرمان نبری))	۰/۵
۱۰	نوع واو را در عبارت زیر بنویسید . ((تابستان وصال ، امید بخش و گرم می آمد و ما را از غربت زندان شهر به میهن آزاد کویر می برد.))	۰/۵
۱۱	در بیت زیر جمله پایه و جمله پیرو را مشخص کنید. ((از بهر تو صد بار ملامت بکشم گر بشکنم این عهد غرامت بکشم))	۰/۵
۱۲	اجزای مصراع دوم بیت زیر را مطابق با زبان فارسی معیار بنویسید . ((پنهان مکن آتش درون را زین سوخته جان شنو یکی پند))	۰/۲۵

۱۳	زمان و نوع فعل مشخص شده را در عبارت زیر بنویسید. ((او احداث خاکریز را تنها راه حل می دانست .))	۰/۵
۱۴	نقش های تبعی را در عبارت زیر مشخص کنید ((اتاقی بود با یک میز و دو صندلی؛پیر مرد لاغری بعدا فهمیدم امین ،صاحب تجارت خانه است پشت میز نشسته بود.))	۰/۵
۱۵	نوع((را)) را در بیت زیر مشخص کنید. الف – شانه می آید به کار زلف در آشفتگی آشنایان را در ایام پریشانی ، بپرس	۰/۲۵
۱۶	در عبارت زیر وابسته های وابسته را مشخص کنید و نوع آن را بنویسید. ((رنگ آبی فیروزه ای در کاشی کاری بناهای اصفهان یاد آور آسمان است . گل و بوته ها از جنبه رمزی بسیار قوی یرخوردارند.))	۰/۵
۱۷	از متن زیر برای الگوی ((نهاد + مفعول + مسند + فعل)) نمونه ای بیابید و بنویسید. ((برف کوه هنوز آب نشده است گل و گیاه پشم گوسفندان را رنگین کرده است. نامه برادر با من همان کرد که شعر و چنگ رودکی با امیر.))	۰/۲۵
ب	قلمرو ادبی	۵
۱۸	در متن زیر آرایه های ادبی تضاد ، ..... و ..... دیده می شوند . ((تاریخ بیهق در روزگاری که باب علم بر روی فقیر و غنی باز بود از شاعران و دانشمندان یاد می کرد .))	۰/۵
۱۹	آرایه مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف – بازا که در هوایت خاموشی جنونم فریاد ها بر انگیخت از سنگ کوهساران (متناقض نما - تشبیه) ب – در عالم پیر هر کجا برنایی است عاشق بادا که عشق خوش سودایی است (حسن تعلیل - ایهام)	۰/۵
۲۰	عبارت زیر یاد آور کدام ضرب المثل است ((از بیم عقرب جراره دموکراسی قرن بیستم ،ناچار به مار غاشیه حکومت سرهنگ ها پناه ببرد.))	۰/۲۵
۲۱	در عبارت زیر یک کلمه که آرایه ((مجاز)) دارد را مشخص کنید. ((یک روز دنیا به روم چشم داشت و از آن چشم می زد))	۰/۲۵
۲۲	آرایه ادبی مشترک دو بیت زیر چیست ؟ الف – تا درد و ورم فرو نشیند کافور بر آن ضماد کردند ب – خمیده پشت از آن گشتند پیران جهان دیده که اندر خاک می جویند ایام جوانی را	۰/۲۵
۲۳	هر یک از آرایه های ادبی ((تلمیح – اسلوب معادله –پارادوکس– تشبیه – حسن تعلیل)) در کدام بیت دیده می شود ؟ یک مورد اضافی است. الف – عشق بر یک فرش بنشاند گدا و شاه را سیل ، یکسان می کند پست و بلند راه را ((.....)) ب – هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش باز جوید روزگار وصل خویش ((.....)) ج – تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر چهره دلبند ((.....)) د – زمانه گر بزند آتشم به خرمن عمر بگو بسوزد که بر من به برگ کاهی نیست ((.....))	۱
۲۴	در مصراع ((پرده هایش پرده های ما درید)) تفاوت معنایی پرده آرایه ادبی ..... را پدید آورده است .	۰/۲۵
۲۵	غزل اجتماعی با توجه به دگرگونی سیاسی و اجتماعی در عصر ..... رواج یافت .	۰/۲۵
۲۶	آثار نامبرده شده در ستون((الف)) به نام پدید آورنده آن به ستون ((ب)) وصل کنید. (یک مورد اضافی است)	۰/۷۵

الف	ب
نام کتاب	نام پدید آورنده
الف – کویر	۱ – محمد رضا شفیعی کدکنی
ب –قصه شیرین فرهاد	۲ – دکتر علی شریعتی
ج – مثل درخت در شب باران خورده	۳ – پروین اعتصامی
	۴ – احمد عربلو

۲۷	بیت های زیر را کامل کنید. الف – ای مهربان تر از برگ در بوسه های باران ..... ب - ..... هان ای پسر بکوش که روزی پدر شوی	۱
ج	قلمرو فکری	۸
۲۸	بیت ها و عبارت های زیر را به نثر روان بنویسید. الف – پرده ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد. ب – کار شرع کار درهم و دینار نیست پ – در عشق کسی قدم نهد کش جان نیست ت – هر که بی روزی است روزش دیر شد ث – از شنیدن نام شهر قند در دلم آب می شد. ج – کرانه های فرات خط از کرانه های رود تیبر می خواندند. چ – گرم تما شای این دریای سبز معلق بودم که در آن مرغان الماس پر تک تک از غیب سر می زدند. ح – بخروش چو شرزه شیر ارغند	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۰/۵
۲۹	سعدی در بیت زیر راه ((جبران تقصیر)) را در چه می داند؟ ((بنده همان به که زتقصیر خویش عذر به درگاه خدا آورد))	۰/۲۵
۳۰	در بیت زیر ((شرط وصال به معشوق)) چیست ؟ ((من که هر آنچه داشتم اول ره گذاشتم حال برای چون تویی اگر که لایقم بگو))	۰/۲۵
۳۱	مفهوم مشترک دو بیت زیر را بنویسید. الف - نی حدیث راه پر خون می کند قصه های عشق مجنون می کند ب - شیر مردی باید این راه شگرف زان که ره دور است و دریا ژرف ژرف	۰/۵
۳۲	ضرورت توسل به مرشد و مراد از مفهوم کدام بیت بر می آید؟ الف – در عالم پیر هر کجا برنایی است عاشق بادا که عشق خوش سودایی است ب – آیین طریق از نفس پیر مغان یافت آن خضر که فرخنده پی اش نام نهادند ؟	۰/۵
۳۳	بیت ((کاووس کیانی که کی اش نام نهادند / کی بود ؟ کجا بود ؟ کی اش نام نهادند)) بر چه مفهومی تاکید دارد ؟	۰/۵
۳۴	با توجه به بیت ((گفت: مستی زان سبب افتان و خیزان می روی/ گفت:جرم راه رفتن نیست؛ره هموار نیست)) فرد مست علت افتان و خیزان بودن خود را در چه می داند؟	۰/۵
۳۵	در بیت ((ناله مرغ اسیر این همه بهر وطن است / مسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است)) مقصود از واژه های مشخص شده چیست؟ مفهوم ((برتری عشق وارزشمندی آن نسبت به هر چیز دیگر)) در کدام بیت آمده است؟ الف – روزها گر رفت گو رو باک نیست تو بمان ای آنکه جز تو پاک نیست ب – هر که جز ماهی ز آبش سیر شد هر که بی روزی است روزش دیر شد	۰/۵
۳۶	دو عبارت زیر بیانگر چه مفهوم مشترکی است ؟ الف – همه چشم در زمین که اینجا می توان چند حلقه چاه عمیق زد و آنجا می توان چغندر کاری کرد. ب – آن عالم پر شگفتی و راز ،سرایی سرد و بی روح شد ،ساخته چند عنصر .	۰/۵
۳۷	بیت های زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید. ((از سیم به سر یکی کله خود زآهن به میان یکی کمر بند تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر چهره دلبند)) الف – منظور شاعر از کمر بند آهنین چیست؟ ب – شاعر در بیت دوم به کدام صفت کوه دماوند اشاره می کند؟	۰/۵
انسان بزرگ نمی شود جز به وسیله فکرش – پیروز و سر بلند باشید		